

REDACTIA

ARAD, STR. AULICH (ADAM),

ABONAMENTUL

Pentru Austro-Ungaria:
pe 1 an fl. 10; pe 1/2
an fl. 5; pe 1/4 de an
fl. 2.50; pe 1 lună fl. 1.

Nr-ri de Duminică pe
an fl. 2.—

Pentru România și străinătate:
pe an 40 franci.

Manuscrise nu se înafiază.

ADMINISTRAȚIA

ARAD, STR. AULICH (ADAM),

INSERȚIUNILE:

pe 1 linie: prima dată
7 cr.; a doua oară 6 cr.;
a treia oară 4 cr. și timbru
de 30 cr. de fiecare publi-
cațiune.

Atât abonamentele cât și
inserțiunile sânt a se plăti
înainte.

Scrisori nerancate nu se
primesc.

TRIBUNA POPORULUI

Ingroziti!

(L-u.) Ori-și-cât s'au înconjurat la Praga manifestațiunile politice, cu prilejul iubileului Palacky totuși a eșit la iveală un puternic curent al solidarității Slavilor de tot soiul.

Cât despre vorbirea lui Rieger, ea a fost nu numai un moment important al serbarilor, ci totdeodată și un fel de testament politic al bătrânului fruntaș, ș'un adevărat program politic pentru poporul ceh.

Octogenarul Rieger, după o luptă de jumătate veac, dusa nu numai cu o rară energie, dar și cu o mare înțelepciune, cu experiența lui bogată și convingerea sfântă pe care i-o dă mai ales împrejurarea, că se află oarecum înafară de vârtejul politicii eskerbate militante — va să zică mai la adăpost de patimile ce ar putea să-l preocupe când își face judecata — declară, că existența poporului ceh este legată de existența și forța Tronului Habsburgic.

E un moment politic acesta atât de important și de isbitor, în cât l'au simțit până și Ungurii.

Au rămas îngroziti de cele petrecute la Praga. Și i-a cutremurat nu numai solidaritatea ce au văzut că există între popoarele slave, ci mai ales faptul, că elementul acesta slav nu numai s'a știut impune în cercurile hotărâtoare, dar' iese în evidență și încrederea de care se bucură Cebii înaintea Tronului.

Ca un fulger i-a străbătut pe Unguri gândul: *Dar' astfel monarchia nu se va mai răzîma numai pe elementul german și maghiar, ci și pe Slavi!*

Consecvența logică deci: Ungurii nu vor mai fi ei singurul punct fix în monarchie, cum s'au crezut până ieri, ci după-ce se va fi limpezit situația peste Leitha, sfera lor de influență se va îngusta, cel puțin cu a treia parte, cât va reveni elementului slav, în care Coroana are atât încredere încât însuși guvernul Maiestății Sale a fost reprezentat la cea mai mare serbare slavă, după-cum și reprezentanții slavilor înafară de Monarchie au fost invitați și au luat parte la serbări cu prealabila înaltă aprobare a Maiestății Sale. Un ziar rus oficios doar scria înainte cu câteva zile: „Înțelegerea și amiciția între Imperatul nostru și al Austro-Ungariei este atât de profundă, încât participarea noastră la serbările din Praga n'are să închiezeze pe nimeni!“ . . . .

Se poate ca lucrul acesta să nu convină Nemților. Azi mâne vor trebui să se liniștească însă și ei și să caute a se împăca nu satisfăcându-se interesele lor mai restrinse naționale, ci cele înalte de stat, cari cer ca fiecare element să i-se dea în această monarchie poliglotă locul ce i-se cuvine.

Ca Ungurilor cât de puțin le place acest lucru, rezultă mai ales din groaza ce i-a cuprins după cele petrecute la Praga.

„Să ne împăcăm chiar și cu Lueger“, — esclamă cea mai uigurească foaie „Budapesti Hirlap“.

Groaza de primejdia slavismului, zice ei, trebuie să ne sugereze acest gând.

Noi socotim însă, că și aci este o perversitate la mijloc: nu atât groaza de cotropirea slava, ci grija că-și vor perde sfera de influență, hegemonia nedreaptă de azi, îi face să caute până și amiciția cu Lueger.

Și Lueger însă numai așa își va păstra puterea morală de azi și — prin urmare — importanța în monarchie, dacă rămâne consecuent. Fără a se pierde pe sine nu ar putea deci să se alieze cu Ungurii câtă vreme acestia sunt robi ai Ovreilor și fac politica șovinistă de azi.

Nainte de ori-ce, Ungurii să se gândească deci la următoarele: *Să se emancipeze de sub influența păcătoasă a Ovreilor și să abandoneze politica șovinistă!*

Contra punct influenței Slavilor de peste Leitha să nu caute deci la Nemți, ci în primul rând aici, acasă unde ne-ar găsi pe noi, Românii, ba ar găsi toate naționalitățile, căci toate am avea interes să dăm toată forța noastră pentru o Ungarie în care ne-am simți fericiți.

Nu știm însă dacă șovinismul nu i-a întunecat până la așa grad, încât să nu mai poată judeca lucrurile din acest punct de vedere larg și senin.

Praga la tot cazul se presintă ca un memento.

Legitimă amărăciune a cuprins inimile adevăraților și sincerilor aderenți ai marelui metropolit Andreiu bar. de Șaguna din Sibiu din cauză, că deși ne despart numai câteva zile de serbările comemorative ale morții de 25 ani a marelui bărbat, serbări hotărâte de toate corporațiunile noastre supreme bisericești — organul oficial al arhidiecesei nici în numărul apărut Sâmbătă la 6/18 Iunie, n'a aflat de consult să publice textul definitiv al programului serbărilor, ce a fost acceptat cu zile înainte de Consistorul arhidieceșan în ședința plenară.

Școală pentru gendarmi. Ziarele semi-oficioase din Budapesta scriu că e vorba de a se face o școală pentru formarea gendarmilor. Ar fi prima și singură de felul acesta în toată Europa. N'ar strica, într'adevăr, o școală de . . . imblânzire.

BUCOVINENII.

II.

(Ag) Să analizăm mai departe comunicatul.

„Este evident“, — aceste două cuvinte sună așa de categoric, încât cu forță irezistibilă se impune părerea, că informația a eșit din giurul, din simul suitei arhiduceului Francisc Ferdinand.

Și apoi urmează toată importanța și gravitatea știrii din „B. Rundschau“. „Este evident, că Alteța Sa Imperială a căutat să de deputatului român o satisfacție strălucită pentru infectele injurii, cu cari a regalat presa maghiară pe bar. Vasilco pentru

ducerea chestiunii naționale în delegațiuni; să vedem mai de aproape înțelesul acestor cuvinte.

Alteța Sa a vrut să-l cunoască pe bar. Vasilco și să-i vorbească anume, spre a-i da, „satisfacție strălucită pentru infectele injurii, cu cari l'a regalat presa maghiară“. Anume în acest scop a vrut arhiducele să-i fie prezentat deputatul dl bar. George Wassilco.

Ear finalul informațiunii răsună într'adevăr ca un ehou pe cât de clar pe atât de puternic al pășirii dlui Vasilco, în cuvintele: „pentru aducerea chestiunii naționale în Delegațiuni“. Aici este, pointa, aci culminarea și a informațiunii și a incidentului însuși, la care ea se referă.

În ce termeni și cuvinte o fi dat Alteța Sa baronului Vasilco, pe timpul conversației mai îndelungate, acea „satisfacțiune strălucită“, se înțelege, nu putem ști; suntem mulțumiți și cu cele-ee ne spune informația, stilisată în mod atât de categoric. Nu credem să greșim însă dacă presupunem, că în această „strălucită satisfacție“ se cuprinde și aprobarea pășirii Românului verde Bucovinean.

După acestea ni-se impune întrebarea cea mai gingașă: O fi venind Alteța Sa Imperială, din propriul seu îmbold la gândul, de a i-se prezenta „deputatul dl bar. Vasilco“, de a-l distinge în mod deosebit, cu conversație mai îndelungată, și a-i da o „satisfacție strălucită pentru“ etc. și „pentru aducerea chestiunii naționale în delegațiuni“?

Admițând cu bucurie că așa este și mai ales având încredere în nemărginita lui iubire și supunere față cu Acela, căruia are să-i urmeze în domnie, cu greu ne vine a presupune, că ar fi făcut-o fără știrea și învoirea M. Sale monarchului.

Nu ne este însă iertat a scruta și mai aprofund, mai amănunțit gândul și intențiunea Monarchului și a urmașului Seu presumpțiv.

Meritul mijlocit și al acestor constatări, ce ne-am permis a face din fapta arhiduceului Francisc Ferdinand, revine unui Român Bucovinean.

În aprecierile sale asupra acestui fapt, „Patria“ zice în două locuri, că este „de cea mai mare importanță pentru Românii Bucovinei, . . . cari prin discursul dlui br. Wassilco au avansat în primele șire ale luptătorilor pentru chestiunea națională“.

Constatănd aceasta, „Patria“ scrie: „Frații cari aproape ne-au uitat, să-și îndrepte mai intensiv privirile asupra Bucovinei și să stea într'ajutor cu fapte și sfaturi românilor, cari înău au o pozițiune interioară de tot dificilă; ca „ideile și sentimentele puse în circulațiune prin sulevarea chestiunii naționale în delegațiuni, să nu rămână dorințe sau explozii momentane fără consecvențe, ci să restituie contactul stabil și reciprocitatea tuturor Românilor în lupta pentru lumină și adevăr“.

Și mai la vale se plânge că: „În urma vitregilor împregiurări de până acum, Bucovina cădea aproape afară de sfera românismului.“

„Lăncezirea națională, care domina în

Bucovina, lipsa de legătură cu corpul națiunii, au isolat întru atâta pe Românii din țările vecine, încât dincolo de Carpați și mai ales în regat se lua foarte rar act de existența noastră, de durerile și bucuriile noastre“.

Recunoscând în măsura cuvenită îndreptățirea acestor plângeri și imputări, de sigur nu ne vor lua frații Bucovineni și organul lor în nume de rău, dacă afirmăm că o mare parte, dacă nu partea covârșitoare a constatărilor acestora cade tocmai în cărucia acelei „lănceziri naționale, care domina în Bucovina“, acelei „vitregimi a împregiurărilor“, care ținea pe frații Bucovineni „afară de sfera românismului“.

Cât despre vitregia împregiurărilor, binevoiască numai confratele nostru a lua în considerare, că noi cestia „de peste Carpați“, n'avem — fiindcă nu ne este ertat să avem — reprezentanți în corpurile legiuitoare, n'avem nici o persoană, nici un bărbat, care ar sta în legături cu cercurile hotărâtoare, ba ar găsi chiar uși deschise, în urma poziției lui sociale în acele cercuri hotărâtoare pe când de aceste împregiurări favorabile frații Bucovineni se bucură. În această privință așadar „vitregia timpurilor“ este mai nefavorabilă nouă decât fraților Bucovineni.

Încât privește „spriginul moral“, de care, zice organul lor, au trebuință, noi, confrății lui, pe când eram la „Tribuna“-veche, ne făceam datoria în mod cât se poate de conștient și cât de des; în foia ei și pe urmă în broșură separată publicaserăm lucrarea atât de apreciată despre Bucovina a colegului nostru de atunci G. Bogdan-Duică, o lucrare, despre care și fostul locțiitor al țării, contele Goess se exprimase în mod foarte laudabil.

Credincioși principiilor noastre vom ține seamă în măsură largă de dorința exprimată și vom pleda călduros pentru „spriginul moral al tuturor Românilor“, recunoscând pe deplin adevărul și justetea cuvintelor, cu care confratele din Cernăuți își încheie aprecierile, anume: că „salvarea românismului în Bucovina înseamnă nu numai salvarea unui șfert de milion de suflete românești, ci înseamnă între împregiurările de astăzi mântuirea unei pozițiuni de mare importanță pentru întreaga cestiune națională“.

Praga. — Rieger.

Serbările întru amintirea și onoarea lui Palacky decurg în mod aproape grandios, după cum reiese din descrierea foilor cehice. Ele s'au prefăcut, precum se vede, într'o manifestație a solidarității Slavilor, căci sunt acolo reprezentanți din cei mai distinși ai tuturor nea aurilor slave. Nu se mai folosesc, pentru a se înțelege, de limba germană, cum o făceau la congresul slav ținut tot în Praga la 1848, ci fiecare se silleşte a vorbi idiomul seu cu așa acomodară în expresiuni și accentuarea vocii, în cât să fie înțeles pe cât se poate de cătră toți ceilalți. Și se vede că, în general, se înțeleg unii pe alții. În ședința festivă, ținută în „Pantheonul“ în Muzeul național ceh, unde s'a desvilit Sâmbăta trecută o statuie de bronz a lui Palacky, din fiecare neam

slav a vorbit câte un orator, rostindu-și cuvântarea ori întreagă (cea mai mare parte) ori cel puțin o parte a ei în limba cehă.

La banchet, ce-i urma ședinței, tot așa; și ce era încă și mai surprinzător: Rușii cu Polonezii se întreceau care de care întru a-și dovedi simpatia, iubirea; ear' rânduiala în care urmează oaspeții Cehilor în toate distincțiunile de care sunt părtași și în manifestările lor, e consecvent cea următoare: mai întâi vin în totdeauna Polonezii (fiind aliați nedespărțiți ai Cehilor în Reich-rath); pe urmă Slovaci (ca cei mai aproape după limbă); apoi Slovenii (Din Styria, Carinthia, Carniolia, Istria, Sârbii, Croații, Bulgarii și la urmă Rușii, după ei Rutenii.

Ca importanța politică de actualitate este în primul rând de remarcat toastul rostit la banchet, de către Drul Francisc Rieger, ginerele lui Palacky, acum și el în vârstă de vre-o 76 ani, personajul cel mai de văz în lumea mare a Cehilor; membru în casa seniorilor austriacă și peste tot bărbat de stat prea bine cunoscut.

Eacă ce a zis Rieger:

„Poate că nu este făloșie zicând că națiunea cehă, când chemase dinastia habsburgică la tronul cehic, cărui exemplu urmasă apoi Ungaria, a devenit întemeietorea monarhiei austriace (Așa este!).

Atuncea aceasta era o necesitate politică, înființarea acestei monarhii era de lipsă pentru apărare contra Turcilor. D'asemenea este fapt istoric, că națiunea noastră a adus timp de două veacuri, nespun de multe jertfe în bani și de sânge pentru eliberare Ungariei din robia turcească (Adevărat! Așa este! Excelent! Aplause).

„Dar și în timpurile noastre monarhia noastră, e o necesitate, căci ea este și va fi cel mai bun scut al tuturor popoarelor aflătoare în cadrul ei; negreșit dacă vor înțelege ca să-și respecte reciproc drepturile și să-și apere dezvoltarea lor națională (Excelent! Aplause).

„Așa dar cred, Dlor, că pentru noi toți este o chemare de onoare, a apăra acest stat și aceasta întocmire ca cetatea naționalității noastre. Cu toții vedem, ce fel de asalturi se fac în timpurile din urmă asupra acestui stat și a acestei monarhii; vedem nisuițele Germanilor tinzând acolo, de a sparge această monarhie (Așa este! Aprobări) ca se facă din noi o parte a imperiului german (Așa este. Aplause și aprobări).

„Primejdia aceasta este foarte mare, și noi toți trebuie să înțelegem, că aici trebuie să se pună în mișcare toate forțele Slavilor austriaci, pentru a ține pept acestui asalt al puterii germane (Așa este! Aprobări și aplause generale).

„In privința aceasta mergem împreună cu dinastia austriacă (Așa este! Excelent! Aplause sgomotoase), deoarece ce ea are aceleași interese cu noi. (Bravo! Bravo! A-

plause). Inimicii ei și inimicii nostri sunt aceiași. (Aprobări și Aplause).

„Nu ne putem închipui monarhia austriacă fără regalul bohem. (Aprobări și aplause); tot așa cu greu ne putem închipui existența poporului ceh fără dinastia austriacă, care este legătură puternică, ce unește toate aceste popoare.

„De aceea cuget și sunt incredințat, că aici trebuie să lucrăm uniți în cugete și simțiri, precum și cu mână fermă. Nutrește speranță tare, că dinastia austriacă și poporul ceh pecum și toți ceilalți Slavi austriaci trebuie să meargă în deplină armonie, mână în mână cu dinastia austriacă, deoarece ce au reciproc lipsă unul de celalalt și fiindcă unul fără celalalt nu poate exista. (Bravo! Aplause).

„Cred așadar, că chemarea noastră de căpetenie este, a tinde întru înțelegerea cu dinastia austriacă, și dacă în trecut s'au întâmplat unele neînțelegeri între Slavii austriaci și dinastie, nu ne este iertat a uita că au lipsă unul de altul și că trebuie să se găsească, să se întâlnească într-un loc. Prin urmare cred, că armonia simțimentelor și nisuițelor noastre este o trebuință atât pentru poporul nostru cât și pentru dinastia austriacă (Bravo! Aplause prelungite).

„Așadar' ridic paharul meu întru menținerea armoniei între dinastia austriacă și poporul ceh, precum și celelalte popoare slave (Aprobări și aplause sgomotoase, prelungite, de multe ori și repetite; orchestra cântă o cântare festivă).

După-ce se făcu liniște Drul Rieger luă încă odată cuvântul și spuse:

„Ne aducem aminte de bărbății, cari acum 50 de ani la congresul slav din 1848 căutau mai ales, ca să ajungem la o înțelegere între Slavii din Austria și dinastia austriacă în spiritul lui Palacky, care în timpul acela rostise vorba sa atât de mult prețuită, că: „dacă n'ar exista Austria, ar trebui să ni-o înființăm“ (Aprobări). Așadar' să lucrăm și mai departe în înțelesul dat de Palacky; și va da D-zeu, că această lucrare va fi spre folosul nostru al Cehilor și al celorlalți Slavi din Austria“ (Aprobări).

Raportul adaugă, că Dr. Rieger a vorbit încet, grav, accentuând așa zicând fiecare cuvânt:

Din România.

Aniversarea Revoluției.

Pentru univesarea revoluției ce a izbucnit la 11 Iunie 1848, s'a dat următoarea programă:

La oarele 10 a. m., comitetul de inițiativă va depune coroane pe momintele bărbatilor din 1848, înmormântați în cimitirele din Capitală.

La oara 1 p. m., se vor aduna în piața și grădina Sf. Gheorgha nou comitetul de inițiativă al acestei serbări, diferitele delegațiuni din Capitală și provincie, școlile, societățile, etc.

De aci ele vor pleca în procesiune la câmpul Libertății (Filaret).

Pe ambele laturi ale procesiunii poliția se va păstra de către cetățenii ce se vor delega de comitet și cari vor purta câte o cocardă.

Parcursul va fi: stradele Lipscani, Șelari, Rahovei și 11 Iunie.

Pe câmpul Libertății (Filaret), în pavilionul ridicat ad-hoc, se va săvârși un serviciu religios după care apoi se vor rosti discursuri.

Procesiunea va porni spre Dealul Spierei prin stradele 11 Iunie, Rahovei, Carol, Victoria, Mihail-Vodă și Fontăriei, pentru a pune piatra fundamentală a monumentului ce este a se ridica acolo, la 13 Septembrie 1898 și se vor rosti discursuri în amintirea pompiilor morți la 1848.

Procesiunea se va întoarce apoi în oraș. Seara în oraș, iluminățiunii și focuri de artificii în Cismegiu.

La teatrul Național și la Ateneu, la oarele 9 seara, se vor da reprezentațiuni populare. Ziua la Filaret și seara pe piețele publice vor cânta muzici și lăutari.

În numele comitetului de organizare a serbării
Primarul Capitalei
C. F. Robescu.

America și Europa.

Ziarul inspirat de principe e Bismarck „Hamburger Nachrichten“, dela 10 Iunie st. n., publică următorul articol de o importanță capitală:

Acum trei mii de ani sau mai mult au pornit Atlanții cu război asupra Europei — după-cum istorisește Erodote pe temeiul unor vechi isvoare egiptene — și au plătit această îngâmfare prin totală nimicire. Mult căutata insulă „Atlantis“, care a dat numele Oceanului-Atlantic, nu poate să fi fost alta decât America. Astăzi vechii Atlanți pare că vor să se ridice eară. Noul și surprinzătorul eveniment, că Statele Unite din America au pornit război în contra unuia dintre Statele Europene pentru a cuceri o parte a teritoriului acestuia, a scos la iveală rivalitățile firești existente între Statele-Unite și Europa, rivalități cari ascund în sine germenele unor noue complicațiuni.

Statele-Unite din America, sunt de mult un pericol pentru Europa, atât și din punctul de vedere economic, cât și din cel politic. În fața acestui pericol, Europei nu-i este permis a face politică de strîm. Dacă foile oficiale și acele cari vor să treacă de oficiale scot dela ordinea zilei această chestiune, pentru-că oficiul nostru (german) de externe pune cel mai mare preț pe împărțirea ca să se afle în bune relațiuni cu America, — aceasta înseamnă a nu cu-

naște de loc caracterul american, așa după-cum el se manifestează la yankei. Prin asemenea cochetare și lingușire nu se poate obține cu ei nici măcar un succes de stimă. La politicienii americani, cari mai mult pe cât toți ceilalți sunt calculatori reci, asemenea măguliri nu prind, și ele indispon în același timp și pe propriul nostru popor (german), care condamnă în unanimitate politica americană.

Trei sunt factorii principali, cari promit fără îndoeală Statelor-Unite o colosală superioritate față de Europa desbinată, și anume: 1. unitatea lor; 2. spațiul colosal de care dispune sporirea populațiunii lor; 3. avantajul, că deja acum, și mai ales după-ce se vor întinde și mai mult spre Sud, se întind priu diferite zone, putând da astfel producțiuni pe propriul lor pământ cea dezvoltare multilaterală, care e o condițiune a marelui industrii moderne și a vieții moderne a popoarelor. Față de un colos atât de unitar, cum ar fi Statele-Unite din America, cuprinzând America-Centrală și părți din America-de-Sud și posedând mijloace corespunzătoare de forță, Europa cultă, dar' de mai multe-ori desbinată politicește ar semăna vechii Grecii, care din cauza desbinării, a trebuit să se prăbușească sub greutatea puterii macedonene și a celei romane“.

În restul articolului arată progresul enorm făcut de americani pe toate terenele precum și pericolul mare pentru Europa de a fi cucerită economicște de Statele unite.

Dela Sate.

Radna, 15 Iunie.

Referitor la notița publicată în foaia „Aradi Közlöny“ și „Videke“, în Nr. de Marți l. e., în care se amintește despre alegerea de preot gr. or. rom. din comuna Miniș în tractul Marea-Radna, întâmplată la 31 Maiu c. vech. 1898, vin cu părere de reu a răspunde că: respectivul domn fare reu este informat despre persoana bravului preot Nicolae Draganca din Cil, fiindcă respectivul domn nici numele preotului pe bună cale nu-l cunoaște bine; ci în loc de „Draganca Miklos“ scrie „Dragusan Miklos“; prin urmare de aci să vede foarte clar, că necunoscându-l numele bine, simțimentele acestui preot foarte reu le cunoaște. Dar' aici alta-i bubă: respectivul domn necunoscut care s'a ocupat cu alegerea de preot în Miniș, îl doare la inimă foarte tare, fiind că chiar nu l'a realizat dorința sa, așa după cum a fost al fie alegerea, despre care s'a și lăudat într'o foaie străină înainte încă de alegere, că poporul ar fi fost grupat pe lângă o

DOUĂ MIRESE.

Stradele sunt pline de lume, ear' în biserică nu mai încapе mulțimea de curioși.

Imbulzeală, lovituri, larmă pe tot locul. Fie-care voește să ajungă înainte, de unde se vadă tot, — căci azi va fi mare ceremonie — două mirese se vor cununa în aceeași biserică.

Întâiu vine frumoasa flică a avocatului S. Pinte, — cu marele proprietar I. Bum-bănescu, ear' a doua e drăgălașă Irina flica angloiatului G. Negrean, cu profesorul A. Nicolescu.

Ici un grup de copii fac larmă și se ceartă, colo o grămadă de babe vorbesc despre noutățile din oraș, ear' mai departe fete, juni și bătrâni, cu un cuvânt oameni de tot soiul, toți curioși ca la atari ocațiuni.

Toți așteaptă cu nerăbdare sosirea miresei. — Povestesc, glumesc și rid, ca să le treacă vremea. Deodată e liniște. Tropotele cailor și zurutul trăsurilor se aude tot mai aproape — până-ce deodată se opresc.

A sosit mireasa.

Condusă de braț, de un bătrân venerabil ea pășeste rar și grațios.

„Ce frumoasă e!“ se aude din toate părțile.

Și în adevăr, ea era foarte frumoasă!

Haina elegantă de mătăasă albă, voalul și cununa de myrt, făcea și mai mult să apară frumseța ei recunoscută și admirată de mulți. În momentul acela părea o zeiță.

Fața ei exprima triumf și mândrie, ear' surisul ei frumos, părea că spune, cât e ea de veselă, că „și-a cucerit un bărbat așa avut, ear' ochii ei strălucia în aceea convingere: „Sunt frumoasă, — știu, că mă admiră mulți, — ce bine o să-mi petrec toată viața!“

Toată făptura ei strălucia ca într'o lumină artificială.

Mirele, un june elegant și înțelept păși lângă ea înaintea altarului.

Fața lui exprima bunătate și nobleță, ear' ținuta lui bărbătească e plină de resignațiune și satisfacție că visul 'i-s'a împlinit.

Din ochii lui puteai ceti: „Soția mea va fi cea mai frumoasă în ținutul nostru. Toți vor fi siliți să recunoască aceasta, ea' eu am să fiu cel mai fericit om!“

El o iubește numai pentru-că e frumoasă. Știe că-i cam cochetă — și caprițioasă, dar' așa a fost ca fată, măritată va fi mai serioasă. Așa crede el.

Ea se mărită după el numai ca să aibă cui porunci — și pentru-că el fiind avut îi va putea pune la dispoziție părăle cât de multe pentru toalete și mese de gală. Va trăi tot din veselie în veselie din ospet în ospet, și astfel nu va avea mult timp

ca să se plictisească în societatea bărbatului ei.

Așa cugeta ea, — și fie-care în gândul seu e fericit.

Preotul ține o vorbire ocașională plină de cuvinte frumoasă, apoi se începe partea solemnă.

La întrebarea: „O iubești?“ — El răspunde tare și cu fruntea senină; „Da!“

Ea încă e întrebată. — Răspunde miron-sind buchetul și șoptind: „D—a!“

Un oficer se uita la ea pe furiș. Privirile lor se întâlnesc. Ea suride.

Ceremonia e la fine. Urmează felicitările. Cuvinte seci pline de forme și stringeri reci de mână urmează una după alta. Mama miresei o damă elegantă — voește să leșine de durerea despărțirii. — Toți o compătimesc vîzindu-i durerea ce arată — până când inima ei să leagănă de fericire, că a ajuns soacră.

Mireasa ride, glumește aruncând priviri seducătoare în dreapta și în stînga.

Mirele e beat de fericire — și orb de iubire. — Numai tata lui, un bărbat cărunț, plînge dureros zicând în gândul lui: „Ser-manul meu băiat cum ai căzut în cursă! — Tu om cu minte și cu judecată, cum ai putut să te legi pe viață, cu acest demon de femee? Cum ai putut tu fi orbit de frumseța feței — până când inima ei e goală și urită. — Aceasta va crește copilăși tîi în frica lui Dumnezeu? Aceasta te

va mîngăia în momentele grele ce soarta-ți va trimite? — Nu! — Nici odată!“ și cugetându-se astfel, șiroaie de lacrimi curgeau din ochii lui.

*

Imbulzeală începe din nou. Nu în măsură așa mare ca mai înainte, dar' destul de plin de lume e pe tot locul.

Fuga, strigăturile și sbenguirile mai multor copii anunță sosirea.

Mireasa e naltă, sveltă și drăgălașă. Nu are trăsurile feței acelea a unei frumuseți de madoză, dar' privirea ei exprimă un spirit superior — și o bunătate cerească.

Haina albă, simplă, voalul și cununa de myrt, îi dau înfățișarea unui inger, venit pe pământ cu menirea să fericască.

Intrând în biserică, ea se uită către cer, și într'un oftat adînc, eșit din inimă, ea cere dela D-zeu putere, ca toată viața sa facă pe bărbatul ei fericit.

Toată făptura ei strălucia ca într'o lumină sfântă.

Mirele un om cu minte și bun.

Fața lui exprima j-decată matură și nobleță ear' când privirile lor să întâlnească, un raiu întreg străluce în ochii lui. El o iubește pentru că ea e drăgălașă, bună, modestă și cu minte.

Ea îl iubește pentru-că e harnic, înțelept și bun. — Sunt săraci, dar' nu le pasă. Vor munci împreună ear' cu minte, harnicie și cruțare și ei vor ajunge la țină.

moană care cu unanimitate va fi ales, dar durere că respectivul domn și-a pus pe fața în cui, căci poporul din Miniș n'au ales pe aceea persoană care poate că chiar ar fi fost după-cum zice respectivul domn în nota sa, ci bravul popor și-a făcut implini chemarea sa foarte conștiințioasă căci au ales de preot pe Nicolae Draganca, care într'un adevăr este inima și sufletul, poporului nostru în toate.

Bravo fie poporului din Miniș și noului preot al Vostru!

Un Român.

1848.

2 Iunie

Mihalți.

Grănitarii săcui și gardiștii din Aiud au răzbit asupra mihălțenilor fiind și omorând la ei ca niște fiare selvatice. 14 Români au rămas morți, iar preste 50 de înși s'au ales cu răni, grave, dintre cari mulți au murit încă în aceeași zi. Vina Românilor mihălțeni era, că au protestat contra intrării soldaților în sat; au denegat a face pe via viccomitatului, care-i provocase să se răzbească, răzându-i, că ei voese să rămână credincioși împăratului.

Cluj.

În dieta de azi s'a adus lege despre dreptul de alegere. Deputat poate fi ori-si cine, chiar și de rital grec neunit, numai să aibă 24 ani și să cunoască limba maghiară. Transilvania va trimite la dieta Ungariei 73 deputați, cari au să se prezenteze la Pesta pe 2 Iunie. S'a pertractat și un proiect despre apărarea patriei (Gaz. de Trans.)

Praga.

Deschiderea congresului Slavilor. Prezenți preste 300 deputați. Oratorii accentuând toți starea deplorabilă a Slavilor din diferite țări și lipsa de a lupta în unire pentru îmbunătățirea soartei lor.

Cluj.

Deputațiunea de o sută a Românilor a prezentat dietei petițiunea națiunii în forma, în care s'a stabilit la Blaj. La adunarea din 29 Maiu președintele dietei a avizat statuturile despre petițiune și împreună cu petițiunea Sbeuilor a fost dată la o comisiune. Tot în acea zi după amiază într'o sesiune premergătoare dietei s'a desbătut rugarea Românilor. Desbaterca a ținut o oră și jumătate. Președintele Wesselényi anunță, că el nu cunoaște popoare, ci numai o Ungarie unită. Deputațiunea numai atâta a folosit, că Ungurii încep a avea respect de Români. (Gaz. de Trans.)

Apa cugetă fiecare, — și n gândul lor sunt fericiți.

Preotul ține o cuvântare frumoasă care umple inimile tuturor cu pietete, apoi când întreabă: „Il iubești?” Ea răspunde din toată inima: „Da!”

El asemenea răspunde tare și cu capul ridicat. Privirile lor se întâlnesc din nou. Ea roșește și două lacrimi de fericire cad pe buchetul de flori.

Ceremonia e gata. Urmează felicitările. Fără cuvinte, se îmbrățeșează toți. — Ochii tuturor sunt umezi de lacrimi.

Mama miresei o femeie înțeleaptă și bună îndușă cât poate plânsul în inima ei, apoi strigându-și copila zice:

„Dzeu cu tine fiica mea! Să-ți implinești totdeauna datorința grea ce te așteaptă!”

Mireasa plânge. — Mirele îi sărută mâna. Toți sunt impresionați și cu lacrimi în ochi.

Tata mirelui, un țeran venerabil se întoarce către altar și rugându-l zice în gândul lui:

„Stăpâne, Atotputernice Doamne, Tio-ți mulțumesc, că astfel de soție ai dat fiului meu.”

Sibiu, Maiu 1898.

Porumbița.

Carloveș.

3 Iunie.

Rajacicii se pune în fruntea mișcărilor sârbești, emite o proclamațiune adresată și Românilor din părțile acelea. Români însă nu reagează la ea. În cas de nevoie suntem buni — zic ei — ear' până acum furăm desprețuiți din partea Sârbilor.

Cluj.

Ședința dietală; se autentică legile votate în ședința premergătoare. Regele e rugat să-și strămute rezidența la Buda; guvernul transilvan e recercat să nu scoată din țară nici un cruceriu.

Sibiu.

Sașii declară vlnzători de patrie pe toți cari au proclamat uniunea.

Viena.

Satele de prin prejurul Vienei sunt pline de ostășime. Statul vrea să înroleze soldați din lucrători, pentru a-i trimite în Italia, dar' aceștia s'au aliat cu studentimea și nu voese nici să audă de așa ceva. E teamă că la noapte va erumpe din nou o revoluție. (Org. Naț.)

M. Sa împăratul trimise vienezilor o proclamațiune în care li provoacă să fie în liniște și să nu mai impedeze deschiderea adunării, promițându-le că adunarea o va deschide în persoană. (Org. Naț.)

Cătră învățătorii nostri.

Ne-ara implinit o plăcută datorință, atrăgând în diferite rânduri atențiunea învățătorilor nostri, asupra revistei „Foaia Pedagogică”, ce apare în Sibiu și e redactată de destoinicii nostri bărbați de școală Dr. Barcianu, Dr. Comșa, Dr. Span și Dr. Stroia. Și credeam că cuvântul nostru nu va suna în pustiu, căci o luam ca sigur, că toți învățătorii vor cunoaște importanța acestei reviste, vor simți lipsa unor învățături date de cătră înțelepții dascăli dela Sibiu, toți vor grăbi se stea în curent cu literatura pedagogică și principile mai nouă de educațiune. Speram că se vor bucura și învățătorii, alături cu noi, de faptul, că ne este dat prilejul, a avea la casă o bună foaie pedagogică și a ține pas în privința asta cu alte popoare. Dar ne-am înșelat. Învățătorii nostri n'au înțeles însămnătatea chestiunii, — dânduși astfel un atestat de paupertate. Foaia din Sibiu n'a fost spri-ginită nici prin concursul spirital al dascălilor dela sate, nici materialicește.

Facem constatarea aceasta pe basa unui „cuvânt deschis cătră învățătorii”, ce a adresat „Foaia pedagogică” în ultimul său număr. În acest cuvânt se spune, că din cei 2000 de învățători confesionali gr. ort. din întreaga metropolie numai 200 de înși s'au aflat, cari se simtă trebuința de a-și mai complecta cunoștințele pedagogice și ași ridica nivelul lor intelectual imoral prin cetirea unei foi de specialitate. Dintre aceștia earăș cei mai mulți au abonat foaia numai pe un semestru, prin ce nici măcar cheltuelile tipografiei nu se pot acoperii.

„În urma acestei stări, profesorii din Sibiu, căroră Dzeu nu le-a lăsat sume încât se poată aduce gertfe mari materiale pentru învățătorii indiferenți și nerecunoșcători, — au fost siliți aș trage seamă cu împrejurările. Și cată la ce concluzii au ajuns, — concluzii comunicate în cuvântul amintit:

În această puțin îmbucurătoare stare de lucruri ni s'a impus dela sine hotărțrea să încetăm cu scoaterea mai departe a „Foi Pedagogice” chiar cu încheierea semestrului I-ii al acestei an. Înainte de ași executa această hotărțre, ne-am ținut însă de datorință a avisa pre învățătorime despre ea. Dela învățătorime atrină ca, prin innoirea destul de cu vreme a abonamentelor, asigurându-ne cel puțin pe această cale, că nu vom fi necesități la finea anului pe lângă munca gratuită, să mai plătim și anumite sume, mai mici sau mai mari, pentru acoperirea deficitului, să n facă să ne abatem de astădată dele această hotărțre.

Spre a nu fi nevoiți dar să curmăm chiar la mijlocul anului, lucrarea începută, rugăm

pre toți dd. învățătorii să aboneze „Foaia Pedagogică”, și se contribuie prin trimiterea de elaborate, rapoarte, notițe etc. la puțină continuarea lucrării noastre.”

Atragem acum din nou atențiunea învățătorilor, invitându-i, a face chestie de ambiție națională, prin susținerea unei foi atât de trebuicioase.

NOUȚĂȚI

Arad, 21 Iunie n. 1898.

Salariile comiților-supremi. Pentru salariile comiților-supremi s'a luat o nouă sumă în budget, urcându-se astfel salariile de până acum. În această sumă primarul capitalei e socotit cu 9000 fl. salar și alte 3000 competență personală. Acei comiți-supremi, cari administrează orașele Szabadka Baja, Seghedin, Hodmezövásárhely au câte 10.000. Fișpanii comitatelor Arad, Bacs-Bodrog, Baranya, Bihar, Hont, Solnoc, Caras Severin, Nitra, Pesta, Pojou, Sătmăr, Timiș, Torontal, Zala, Zemplin, — câte 5000. Toți ceialalți câte 4 mii fl.

Proces politic în Zagreb. Deputații croați Dr. Frank, Dr. Starcevi și Kunicis au intentat proces de presă ziaristului Folnegovici, pentru o broșură a acestuia îndreptată în contra partidului Starcevician. La pertractarea procesului, care va ține mai multe zile, acusatul nu s'a prezentat, ci a trimis prin apărătorul seu o scrisoare, în care declară tribunalului, că nu retrage nimic din ceea-ce a scris. „Quod scripsi, scripsi” — zice Folnegovici în scrisoarea sa.

Îmbulzală la dascălie. În zilele trecute s'a făcut în Budapesta alegerea de învățători, învățătoare și de instructoare la asilele de copii. Se deschisese concurs pentru 200 posturi cu total. Au concurat însă la aceste 200 posturi de tot 1600 înși. Peste 1000 de scrisori de recomandație au sosit la adresa consiliului comunal-școlar. Cu toate aceste însă tot numai 300 de înși au fost mângăiați.

Osândiți pentru furt. Multă gălăgie s'a făcut în zilele aceste în jurul unui proces intentat unei companii de tineri ovrei și maghiari din Budapesta, cari de mai mulți ani înșală și fură. Tovărășia era compusă din 16 înși, cari prin întreprinderi înșelau și furau când pe un proprietar de prăvălie, când pe altul, până-ce li-s'a dat de urmă. Puișorii au fost osândiți la câte 3, 2, și un an închisoare.

Comună nimicită. În 17 l. c. o groasnică furtună a ruinat cu desăvârșire comuna Felső-Detrehem din comitatul Turda-Arieș. Furtuna a început cu un vânt teribil care a doborât casele, a scos pomii din rădăcină. Aceasta a ținut vre-o t ei sferturi de oră, după-ce a pornit se cadă o ploaie torențială, măturând așa zicând întreg satul din locul seu. S'a prăpădit și un castel falnic al familiei baronului Keményi. Paguba e enormă. Singur castelul face peste 50 000 fl.

D spărțământul Reuniunii învățătorilor români ort. din protopopiatul Albei-Iulia, precum ni-se scrie au ținut adunarea generală anuală la 23 Aprilie c. sub conducerea presidentului despărțământului George Albu paroch și învățător.

După constatarea membrilor prezenți (din 28 s'au întâișat 16), după cetirea raportului comitetului și al cassarului, învățătorul Vasile Murgău din Tibru a dat cetire lucrării sale intitulată „Cum are să se propună cu succes limba maternă în cursul al III-lea al școlii populare”, ascultată cu viu interes și căreia i-a urmat o prelegere practică lucrată după treptele formale. Despărțământul s'a constituit astfel: George Albu presid., V. Murgău vice-pres. Iuliu Roșca notar; Iuliu Moldovan cassar; Victor Cioara și Z. Alba, membri în comitet.

Dând loc acestei scurte dări de seamă,

sosite destul de târziu la noi, întrebăm: Ce atitudine obsearvă învățătorii nostri din archidieceasă amici ai Reuniunilor învățăto-rești, în fața hotărțrii pripite a sinodului archidieceșan din anul curent care a desființat Reuniunile reducând astfel cauza învățătoarească cu ani de zile îndărăt la așazisele conferențe, dovedite de greoaie și nepractice. Am dori un cuvânt dela cei competenți — dela învățătorii nostri.

Tineri români bravi. La examenul de maturitate pentru anul școlar 1897/98 dela gimnasiul ev. lut. din Sibiu au fost declarați maturi la gimnasiul sup.: Ioan Borgia, prim eminent; Nic. Henzel, matur; la școala reală sup.: Marcel Moldovan, Petru Nemeș, Fabiu Toma, maturi.

„Foaia pedagogică” de sub direcțiunea dlui profesor seminarial Dr. D. P. Barcianu, are în numărul său din 1 Iunie v. următorul cuprins: Un cuvânt deschis cătră învățătorii nostri. — Istoria profană în școlile populare de Dr. I. Stroia, (încheiere). Modele de lecțiuni: cunoașterea locului natal, de D. Comșa. Informațiuni.

Necrolog. Cu inima înfrântă de dureri aducem tuturor prietenilor și cunoșcuților la cunoștință, că scumpa și în veci neuitata soție, respective fiică, soră, cumnat și mătușă Ana Bălan născ. Marin după grele și îndelungate suferințe și-a dat nobilul suflet în mâinile creatorului azi la oarele 3 dimineața.

Rămășițele pământești ale scumpei defuncte să vor așeza spre vecinică odihnă în cimiteriul gr. ort. rom. din loc mână, Sâmbătă în 6/18 Iunie a. c. la oarele 3 după amiază.

Caransebeș, 5/17 Iunie 1898.

Fieci țărina ușoară și memoria binecuvântată!

Nicolae Marin, c. și r. maior în regim. de inf. Nr. 49. Iosif Marin, maior r. român în regim. de artilerie Nr. 9 Aurel Marin, Revidente al Comunității de avere. ca frați. Iosif Bălan, profesor, ca soțiu. Anca Marin, ca mamă Iulia Marin ca soră Lucreția Marin, Elena Marin, ca cumnate. Elena Marin nepoată.

Țigani lacomi. Trei țigani trufași au eșit mai dăunăzi la plimbare pe stradele Budapestei. Într'ut unghet dau de un colac întreg, galben colea și frumos. Haid țiganii iute la colac, li duc acasă și lacomi încep să l mănânce. Ahea au sfișit însă cu el, când li prinseră nește sgârçiuiri la stomac și dăi cu vai și ear vai, dar nu mai era scăpare. Colacul era otrăvit și tustrei bieții au plătit cu moarte lăcomia. Numele lor e Rapa George, Rupa Iosif și Stojka Iosif.

Med. univ.

Dr. Nicolae Comșa, Karlsbad

„Weinhaus” Sprudel-Gasse.

ULTIME ȘTIRI

Răsboiul.

Madrid, 21 Iunie.

Colonelul Cunez a lătat la Puerto Principe armata insurgenților, dintre cari au murit 38. Spaniolii au 6 morți și 44 răniți.

Știrca, că Manila s'ar fi predat, nu se confirmă.

New-York, 21 Iunie.

Generalul Miles a plecat cu o nouă expediție spre Puerto-Rico.

Se vestește, că generalul Schaffter a debarcat eri cu trupele sale la Santiago de Cuba, pe care-l vor ataca curând.

Gibraltar, 21 Maiu.

Flota spaniolă a fost văzută la Cap de Gatua.

Știri sosite din New-York prevestesc, că răsboiul va ține încă mult.

Editor: Aurel Popovici-Barcianu.

Redactor responsabil: Ioan Russu Șirianu.

Învităre la abonament

Deschidem prin aceasta abonament pe al III-lea Quartal resp. al II-lea sem. 1898 la

„TRIBUNA POPORULUI“

Condițiunile de abonament, însemnate și în fruntea foii, sunt cele următoare:

În Monarchie:

- Pe un an . . . . . fl. 10.—
- Pe 1/2 an . . . . . „ 5.—
- Pe 1/4 an . . . . . „ 2.50
- Pe o lună . . . . . 1.—

Pentru România și străinătate

- Pe un an . . . . . franci 40—

NUMERII DE DUMINECA

pot fi abonați deosebit, ca foaie pentru popor, cu 2 fl. pe un an, având o întindere de 8 pagine: cele 4 pagine ale foii de zi, plus un adaus poporal de 4 pagine.

Domnii cari se abonează la foaia de zi cu 10 fl. pe an, nu au să mai plătească nimic pentru adausul poporal dela numărul de Dumineca.

Administrația
„TRIBUNA POPORULUI.“

Bibliografie.

„Acte și documente relativ la Istoria Renașterii României, publicate de Dimitrie A. Sturdza. București. 1888—1896. Tipografia Carol Göbl. Cuprinde:

Volumul I 1) Tractatele dintre Principatele Române și Turcia. 2) Tractatele dintre Principatele Române și Rusia. 3) Tractatele dintre Turcia și Austria. 4) Tractatele dintre Turcia și România. 5) Tractate și acte dintre Puterile Europene relative la Poarta Otomană și Principatele Române.

Volumul II. Acte și documente dela 1844 până la încheierea Tractatului de Paris din 30 Martie 1856.

Volumul III: Broșuri relative la situațiunea Principatelor Române după tractatul de Paris. Prețul 15 lei.

Volumul IV: Acte și documente dela 1 Martie până la 30 Iunie 1857.

Volumul V: Acte și documente dela 1 Iulie până la 31 Decembrie 1857.

Volumul VI: Partea I: Procesele verbale ale Adunării ad-hoc a Moldovei, dela 22 Septembrie, până la 21 Decembrie 1857.

Partea II: Procesele verbale ale adunării ad-hoc a Munteniei dela 30 Septembrie până la 10 Decembrie 1857 (Divanul ad-hoc din 1857 și Comisiunea Europeană din 1856—7)

Volumul VII: Acte și documente din anul 1858 până la înălțarea lui Alexandru Ion pe tronul Principatelor-Unite în anul 1859.

„Litrgia Sfintului Ioan Crisostom“ culeasă, aleasă și întocmită pe basa melodiilor vechi bisericesti, pentru corul școlarilor pe două voci — sopran și alt — de Nicolae Stefu, învățător în Arad. Se poate comanda dela autorul și administrațiunea foii noastre.

Băile Herculane (Mehadia)

(Herkulesfürdő, Ungaria)

STAȚIUNE DE CALE FERATĂ POSTĂ ȘI TELEGRAF.

RENUMITE TERME SULFUROASE ȘI SĂRATE,

CU TEMPERATURĂ TERESTRĂ DE 55° C.

Începutul sezonului la 1 Maiu

Loc de cură climatică. — Gimnastică suedeză și masajiu. — Băi electrice. — Hidroterapie. — Rendezvous internațional. — Situațiune admirabilă în valea romantică a Cernei. — Promenade și locuri de excursiune. — Climă favorabilă. — Situațiune scutită de vânt. — Aer ozonic și liber de praf. — Palaturi de băi, hoteluri splendide. — Salon de cură. — Lumină electrică. — Muzică proprie. — Orfeu (Teatru Variété).

MEDICI ROMÂNI

CONSULTAȚIUNI ÎN TOATE LIMBILE EUROPENE.

Juneciune cu trenul expres și Orient-expres; dela Orșova cu nălle dunărene

BILETE CU PREȚURI REDUSE.

174 3—10 FRECUENȚA ÎN ANUL 1897: PRESTE 10.000.

Se primesc comande pentru următoarele lucrări:

Circulare și prețuri-curente

NOTE

Opuri și Broșuri

Strada Aulich Nr. 1.

Tipografia „Tribuna Poporului“ A. P. Barcianu Arad

Prețuri foarte moderate.

Diferite tipărituri pentru bănci

PLICURI

Invitări, cărți de vizită, anuinciuri funebreale

Ori-ce comande se efectuează prompt.